

unicef
за Всяко дете

75

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
за 2021 година**

УНИЦЕФ В БЪЛГАРИЯ

ОБЗОР НА 2021 ГОДИНА

През 2021 г. УНИЦЕФ отбеляза специален юбилей – 75 години неспирна работа за всяко дете. 75 години УНИЦЕФ отстоява една безспорна истина: всяко дете има право да расте здраво и силно. Да бъде насърчавано и закриляно. Да бъде образовано и подготвено да даде своя принос за обществото. В продължение на 75 години УНИЦЕФ и партньорите на организацията работят, за да помагат на децата да осъществяват тези права, независимо къде се намират. Множество кризи през 2021 г. обаче поставиха под заплаха трудно спечелените резултати и напредък за децата. Породената от COVID-19 пандемия, негативното въздействие на климатичните промени, въоръжените конфликти, разселването и други хуманитарни кризи лишават децата от здраве и благополучие.

През 2021 г., във времена на безпрецедентна глобална криза, в които породената от COVID-19 пандемия продължи да оказва сериозно въздействие върху децата и младите хора и да увеличава съществуващите неравенства, УНИЦЕФ полагаше усилия да осигури фокусиран върху децата отговор на пандемията и да окаже подкрепа там, където тя бе най-необходима.

ОСНОВНИ ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ

Заедно с националните и местните власти, структурите на ООН, институциите на ЕС, неправителствените организации, медиите и корпоративните си партньори УНИЦЕФ продължи да инвестира и да подкрепя различни програми и модели на услуги за деца и семейства в България с акцент върху най-уязвимите – децата в риск от бедност и социално изключване, децата с увреждания, децата в риск от изоставяне, жертвите на насилие, децата без достъп до образование, децата в контакт със закона, децата бежанци и непридружените деца.

Детска бедност

УНИЦЕФ в България започна изпълнението на **пилотния проект „Европейска гаранция за детето“ (ЕГД)** с финансиране от Европейския съюз и в партньорство с Министерството на труда и социалната политика. Основната цел е да се разшири достъпът и да се подобри качеството на 4 вида услуги – патронажна грижа за семейства с малки деца; ранна детска интервенция при деца с увреждания и трудности в развитието; качествено приобщаващо предучилищно образование; и насочени към децата и семействата услуги за превенция и подкрепа в 10 пилотни общини на територията на 3 области – Бургас, Сливен и Стара Загора.

Програмата достигна до повече от **10 000 деца, 3500 родители и 500 професионалисти**. Деца и млади хора бяха ангажирани в ЕГД чрез програмата „Деца-изследователи“ в общността и чрез консултации посредством дигиталната платформа U-Report – като директни начини за участие в поведенческа и социална промяна.

© UNICEF Bulgaria/2016/Popov

ЕГД и грижите за деца

- **1125 семейства и 1680 деца (924 момичета и 756 момчета)** от уязвими и маргинализирани общности се възползваха от **услуги за превенция, предоставени от Семейно-консултативния център за обществена подкрепа** в Нови Пазар, Шуменска област. В рамките на пилотния проект „Европейска гаранция за детето“ моделът бе разширен и реализиран от УНИЦЕФ в още три области в страната. Целта е да се подобри качеството и да се укрепи капацитетът на съществуващи социални услуги за превенция на рисковете и семейна подкрепа чрез създаването на мобилни екипи, които да достигат и подпомагат деца и семейства в неравностойно положение с акцент върху маргинализираните ромски общности. **Бяха създадени и обучени 7 мобилни екипа в 6 социални услуги и една общинска администрация, които само за 6 месеца подкрепиха 976 родители и 1277 деца (617 момичета и 660 момчета).**

- **4529 родители на 5101 деца до 3-годишна възраст** в областите Шумен и Сливен се възползваха от индивидуална подкрепа, насоки и информация относно грижите за отглеждане, предоставени чрез **патронажната грижа**, създадена с подкрепата на УНИЦЕФ. **Услугите за патронажна грижа** осигуриха също така важни насоки за превенция на COVID-19 на семействата с малки деца. **В допълнение, 8065 родители на деца до 5-годишна възраст укрепиха родителския си капацитет** чрез други модели за подкрепа на семейства, включително програми за подпомагане на родители на ниво общност и дигитални платформи.

Приобщаващо образование

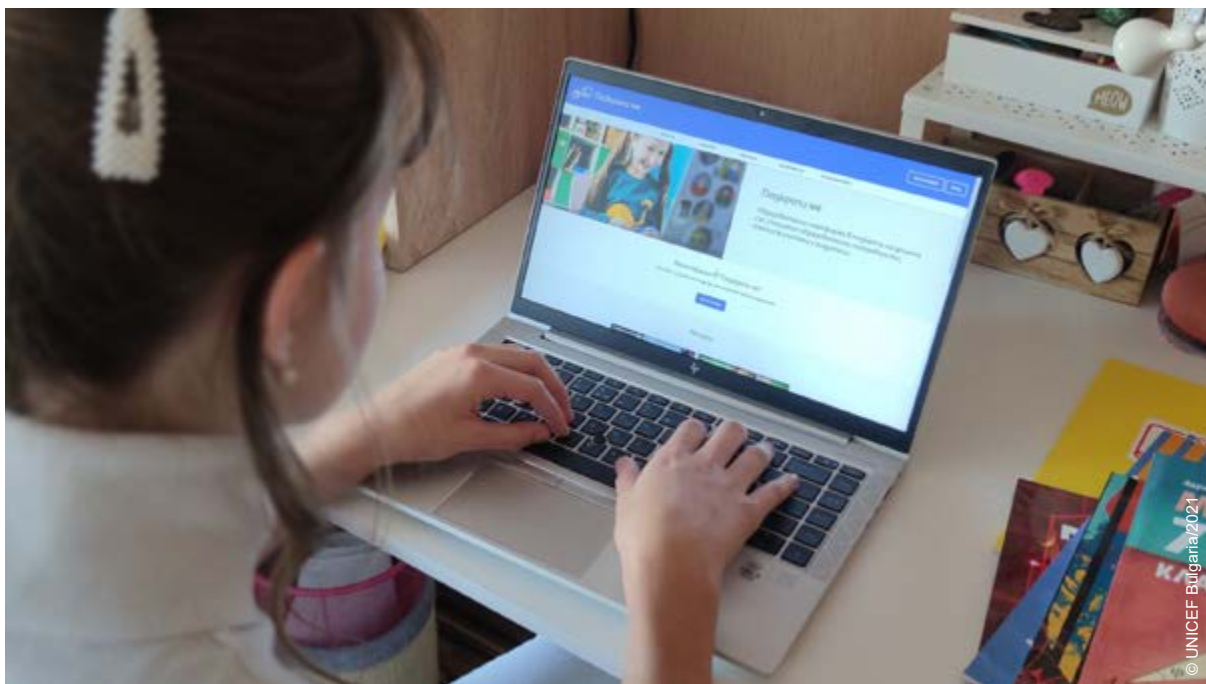
- С подкрепата на УНИЦЕФ **11 664 деца и младежи (6028 момчета и 5636 момичета)** се възползваха от подобрени педагогически практики в детски градини с акцент върху децата с увреждания и специални потребности и участваха в сесии за развиване на социални и емоционални умения и овластяване на младежите, включително за деца бежанци и мигранти. УНИЦЕФ се ангажира допълнително с подкрепа за националните политики за децата с увреждания чрез въвеждането на помагачи технологии за допълваща и алтернативна комуникация (ДАК), като инициира проекта „Глас за всяко дете“ и адаптира за България приложение за ДАК с отворен код [C-Board](#) за деца, които не общуват вербално, както и [обучителния пакет](#) за професионалисти.
- **Инициативата Learn@Home**, създадена в отговор на глобалната пандемия, обхваща **2000 малки деца и техните родители** в интерактивни уроци, които бяха разработени, за да осигурят цялостна подкрепа за развитието и обучението на децата.
- Съвместната инициатива на УНИЦЕФ и Министерството на образованието и науката за сигурна училищна среда „**СТЪПКИ заедно**“ **достигна 1545 момичета и 1370 момчета**, които участваха в сесии за изграждане на социални и емоционални умения и за подкрепа на връстници. Чрез европейски проект допълнително 202 учители и психолози от 153 училища бяха обучени да прилагат програмата.

- По компонента за приобщаващо предучилищно образование на пилотния проект „Европейска гаранция за детето“ 3312 момичета и 3023 момчета на възраст 2-7 г. от 30 детски градини се възползваха от по-приобщаваща среда, педагогически практики и интензивна подкрепа за деца със специални потребности.

- Онлайн платформата „Подкрепи ме“, разработена с подкрепата на корпоративни партньори на УНИЦЕФ, стартира в края на годината и бе интегрирана в ИТ структурата на Министерството на образованието и науката. Само в рамките на месец декември 2021 г. 370 професионалисти се регистрираха на платформата и 18 момчета и 11 момичета се възползваха от индивидуализирана професионална подкрепа.

Закрила срещу насилие, детско правосъдие и деца в движение

- **1 295 деца (586 момичета и 709 момчета) и 1295 родители** се възползваха от специализирани услуги за превенция и реакция при насилие.
- **4086 деца в контакт със закона** получиха достъп до различни правни услуги – чрез специализирани съдебни състави и звена в прокуратури (2684 деца), предоставяне на специализирана правна помощ (186 деца), „сини стаи“, адаптирани за изслушване и вземане на показания на деца (77 деца). Специализирана правна помощ бе предоставена на 883 непридружени и разделени от семействата деца, като 349 придружени деца бежанци и мигранти се възползваха от оценка/определяне на най-добрия интерес).
- **Трите пилотни Детски центъра за застъпничество** в областите София, Шумен и Монтана продължиха да предоставят **интегрирани услуги на уязвими деца** и родители – 809 лица се възползваха от различни услуги за закрила – 418 деца (236 момичета и 182 момчета) и 394 родители (290 жени и 104 мъже).

- УНИЦЕФ съвместно с партньори („Асоциация Анимус“, „Каритас“, Съвет на жените бежанки, Фондация „Мисия криле“, Български хелзинкски комитет и Фондация „Център Надя“) в рамките на проекта, подкрепен от ГД „Здравеопазване“, достигна **3617 деца бежанци и мигранти**. На децата бе осигурен достъп до здравеопазване (включително имунизации), пряка подкрепа въз основа на оценка на уязвимостта, правна подкрепа и подкрепа за психичното здраве.

Инфодемия за COVID-19

- През 2021 г. съвместно със СЗО бе дадено началото на чатбота и мобилното приложение Health Buddy в подкрепа на усилията на правителството и партньорите за повишаване на здравната грамотност сред населението, а оттам и на доверието във ваксините като средство за справяне с кризата в общественото здраве. Промоцията на чатбота достигна 380 517 потребители в дигиталните канали на УНИЦЕФ България, като е свален и се използва активно от повече от 14 000 души, а информационните материали за комуникация на риска, свързан с COVID-19 и ангажиране на общностите в преодоляване на кризата, достигнаха общо 5 796 061 души. Тази инициатива за достоверна информация за пандемията бе подкрепена чрез 3 кампании („Прегърни живота“, „С усещане за лято“ и „Направи всичко нужно“), реализирани в партньорство с представителствата на Европейската комисия и СЗО в България, които насърчаваха протективните поведения и достигнаха до още 650 447 човека чрез дигиталните канали на УНИЦЕФ.

Заблуждаваща информация?

Социална дистанция?

Слухове? Инфодемия?

Гореща линия? Ваксина?

Лечение?

Симптоми?

Физическа дистанция?

HealthBuddy+ има отговорите.

Свали го от Apple App Store или Google Play Store.

КОМУНИКАЦИЯ И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

През 2021 г. комуникацията и представянето на правата на детето обхванаха всички програмни приоритети и инициативи за фондонабиране на офиса на УНИЦЕФ в страната. В хода на годината комуникациите бяха посветени на текущите въпроси, свързани с COVID-19, ниския ваксинационен обхват, 75-та годишнина на УНИЦЕФ, бедността и социалното изключване, насилието срещу деца и приобщаващото образование.

УНИЦЕФ допринесе за полагане на основите на обявената за Европейската година на младежта (2022), като проведе през 2021 две интегрирани кампании за поведенческа и социална промяна, застъпничество и фондонабиране – относно дигиталната грамотност и уменията, нужни на младите хора в 21-ви век, както и относно психичното здраве и устойчивостта на подрастващите. Това даде възможност за създаването на множество стратегически партньорства с институции, гражданското общество, младежи, академична общност, медиите и бизнеса. Това представлява пример за обществено обединение около борба срещу стигмата (свързана с психичното здраве), срещу негативните практики (онлайн тормоз и дезинформация) и доказа потенциала на иновациите като решения в подкрепа на уменията и компетентностите на младите хора, които са им необходими за устойчива поведенческа и социална промяна. В резултат на събраните ресурси и обществената подкрепа, през 2022 и 2023 г. ще бъдат създадени платформите „Cyber Survivor“ и „Love Yourself“ под формата на уеб-базирани прогресивни мобилни приложения за младите хора в България.

ПРИНОС ОТ ПОДДРЪЖНИЦИ

През 2021 г. породената от COVID-19 криза продължи да поставя предизвикателства пред механизмите за работа в подкрепа на децата, но поддръжниците и партньорите на УНИЦЕФ откликнаха на призива за действие отвъд очакванията и се включиха в редица области в защита на правата на децата в България.

УНИЦЕФ набра 1 668 311 лв. от частния сектор чрез дългосрочна програма за лични дарения и дейности с корпоративно участие. Личните дарения остават най-големият източник на приходи от частния сектор, като представляват 78% от общото финансиране. Въпреки сериозните предизвикателства пред бизнес сектора поради ситуацията с COVID-19 през 2021 г., той продължи да играе важна роля и да подкрепя УНИЦЕФ в подобряване на информираността, да набира средства и да осигурява резултати за децата.

Дълбоко оценяваме щедростта на всички хора, които подкрепиха нашата работа, отдадеността на националните посланици на УНИЦЕФ България - Елена Петрова, Соня Йончева и Владимир Ампов-Графа, както и ангажираността на корпоративни партньори като ФАНТАСТИКО, ИКЕА, Orange Center и Н&М. Благодарим ви от сърце!

ФИНАНСОВА РАМКА

През 2021 г. набраните средства се формират от местно фондонабирание, донорско финансиране и институционални бюджети на УНИЦЕФ в общ размер 7,255,632 лв. за децата в България. Финансовите средства са разпределени за всички програмни области и допринасят за резултатите, представени в настоящия доклад.

Програмна област	Бюджет
Ранно детско развитие и публична грижа за децата	2,357,196 лв.
Приобщаващо образование и учене в ранна възраст	1,424,311 лв.
Превенция на насилието и достъп до правосъдие	1,641,042 лв.
Партньорства за правата на детето	328,037 лв.
Мобилизиране на ресурси, ефективност на програми и операции	1,505,046 лв.

unicef | за всяко дете